

10 NEURČITÝ INTEGRÁL

Definícia. Nech $f : I \rightarrow R$. Funkciu $F : I \rightarrow R$ takú, že pre každé $x \in I$ je $F'(x) = f(x)$ nazývame primitívna funkcia k funkcii f .

Veta. Nech $F_1, F_2 : I \rightarrow R$ sú primitívne funkcie k funkcii f . Potom $F_1(x) - F_2(x) = c$.

Veta(o linearite). Nech $F, G : I \rightarrow R$ sú primitívne funkcie k funkciám f a g . Potom funkcia $\alpha F(x) + \beta G(x)$ je primitívna funkcia k funkcii $\alpha f + \beta g$.

Iné označenie:

$$\int \alpha f(x) + \beta g(x) dx = \alpha \int f(x) dx + \beta \int g(x) dx$$

Vypočítajte neurčité integrály.

1. $\int x^2 + 2 dx$
2. $\int \sqrt{x} + \sqrt{\frac{1}{x}} dx$
3. $\int \frac{1}{x} + \sin x dx$
4. $\int \frac{2}{1+x^2} dx$
5. $\int (\operatorname{tg} x)^2 dx$
6. $\int \sqrt{1 + \sin 2x} dx$
7. $\int \sin^2 \frac{x}{2} dx$
8. $\int \cos^2 \frac{x}{2} dx$
9. (Ťažký.) $\int \frac{x^2}{1-x^2+\sqrt{1-x^2}} dx$

Výsledky.

1. $\frac{x^3}{3} + 2x + c$
2. $\frac{2x^{\frac{3}{2}}}{3} + 2x^{\frac{1}{2}} + c$
3. $\ln|x| - \cos x + c, x \neq 0,$
4. $2\operatorname{arctg} x + c$
5. $\operatorname{tg} x - x + c, x \neq \frac{\pi}{2} + k\pi$
6. $\sin x - \cos x + c,$
7. $\frac{1}{2}x - \frac{1}{2}\sin x + c$
8. $\frac{1}{2}x + \frac{1}{2}\sin x + c.$

Veta(o metóde per partes). Nech $f, g : I \rightarrow R$ sú diferencovateľné funkcie. Potom

$$\int f'(x)g(x) dx = f(x)g(x) - \int f(x)g'(x) dx$$

Metódou per partes vypočítajte neurčité integrály.

1. $\int x e^{2x} dx$
2. $\int x^2 e^x dx$
3. $\int x^2 \ln x dx$
4. $\int (x^2 + 1) \sin 2x dx$
5. $\int x \operatorname{arctg} x dx$
6. $\int x(\operatorname{arctg} x)^2 dx$
7. $\int \operatorname{arccotg} x dx$
8. $\int \cos 3x e^x dx$
9. $\int \ln^2 x dx$

Výsledky.

1. $(\frac{1}{2}x - \frac{1}{4})e^{2x} + c$
2. $e^x(x^2 - 2x + 2) + c$
3. $\frac{x^3}{3}(\ln x - \frac{1}{3}) + c,$
4. $-\frac{1}{2}(x^2 + 1) \cos(2x) + \frac{1}{2}x \sin(2x) + \frac{1}{4} \cos 2x + c,$
5. $\frac{1}{2}(x^2 \arctan x - x + \arctan x) + c,$
6. $\frac{1}{2}x^2 \arctan^2 x - x \arctan x + \frac{1}{2} \arctan^2 x + \frac{1}{2} \ln|x^2 + 1| + c,$
7. $x(\frac{\pi}{2} - \arctan x) + \frac{1}{2} \ln|x^2 + 1| + c$
8. $\frac{1}{10}e^x(\cos 3x + 3 \sin 3x) + c$
9. $x(\ln^2 x - 2 \ln x + 2) + c.$

Veta(o substituční metóde I). *Nech $\varphi : I \rightarrow J$ je diferencovatelná funkcia $f : J \rightarrow R$ je spojitá funkcia a nech $F : J \rightarrow R$ je primitívna funkcia k f . Potom*

$$\int f(\varphi(x)) \varphi'(x) dx = \int f(y) dy = F(y) + c = F(\varphi(x)) + c$$

Použitím substitúcie vypočítajte neurčité integrály.

1. $\int \sqrt{7 - 3x} dx$
2. $\int \sin(2x + 1) dx$
3. $\int (x + 3)^4 dx$
4. $\int \frac{x}{x^2 + 1} dx$
5. $\int \frac{x^3}{x^2 + 1} dx$
6. $\int \frac{1}{x \ln x} dx$
7. $\int \frac{\ln^3 x}{x} dx$
8. $\int \operatorname{tg} x dx$
9. $\int \sin^3 x \cos x dx$
10. $\int \cos^2 x \sin x dx$
11. $\int \frac{\cos x}{1 + \sin^2 x} dx$

Výsledky.

1. $-\frac{2}{9}(7 - 3x)^{\frac{3}{2}} + c$
2. $-\frac{1}{2} \cos(2x + 1) + c$
3. $\frac{1}{5}(x + 3)^5 + c,$
4. $\frac{1}{2} \ln|x^2 + 1| + c$
5. $\frac{1}{2}(x^2 - \ln|x^2 + 1|) + c,$
6. $\ln|\ln x| + c,$
7. $\frac{1}{4} \ln^4|x| + c$
8. $-\ln|\cos x| + c$
9. $\frac{1}{4} \sin^4 x + c,$
10. $-\frac{1}{3} \cos^3 x + c,$
11. $\arctan(\sin x) + c.$